T005 A HÀM V 52-Kinh Đại Sanh Nghĩa

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 52

PHAÄT NOÙI KINH ÑAÏI SANH NGHÓA Haùn dòch: Ñôøi Toáng, Ñaïi sö Thi Hoä.

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû taïi laøng Caâu-loâ, cuøng ñoâng ñuû chuùng Bí-soâ. Baáy giôø Toân giaû A-nan ôû rieâng moät nôi, vaøo luùc nöûa ñeâm, trong loøng boãng sanh yù nghó: “Caùc phaùp duyeân sanh, nghóa lyù heát söùc thaâm dieäu, khoù maø hieåu ñöôïc! Chæ coù Phaät Theá Toân ñaày ñuû Chaùnh Bieán Tri môùi kheùo coù theå thuyeát giaûng ñöôïc”. Nghó nhö vaäy xong, ñeán luùc trôøi saùng, Toân giaû lieàn ra khoûi nôi ôû, ñi ñeán choã Ñöùc Phaät. Ñeán nôi cung kính ñaûnh leã, hoûi thaêm söùc khoûe xong, Toân giaû ñöùng qua moät beân, baïch Phaät: Baïch Theá Toân, con ôû rieâng moät nôi, vaøo luùc nöûa ñeâm, trong loøng boãng suy nghó: “Caùc phaùp duyeân sanh laø heát söùc thaâm dieäu khoù hieåu”. Cuùi mong Ñöùc Theá Toân vì con maø dieãn giaûng, chæ daïy. Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: Ñuùng nhö vaäy! Ñuùng nhö vaäy! Phaùp duyeân sanh aáy thaät heát söùc thaâm dieäu, khoù thaáy, khoù hieåu, laïi khoù quaùn xeùt. Chæ coù caùc baäc Thaùnh giaû ñaày ñuû trí thieän xaûo môùi coù theå phaân bieät, chöù khoâng phaûi laø ñoái töôïng laõnh hoäi, lyù giaûi cuûa ngöôøi ngu si. Vì sao vaäy? Bôûi vì nhöõng keû ngu si sanh ñôøi naøy, ñôøi sau, cheát roài sanh trôû laïi, luaân hoài nhö vaäy ñeàu do khoâng thaáu roõ phaùp duyeân sanh naøy. A-nan neân bieát, caùc phaùp ñeàu do nhaân duyeân keát hôïp xoay vaàn laàn löôït sanh, vì theá luaân hoài maõi khoâng theå chaám döùt. Do coù sanh neân goïi ñoù laø laõo töû. Do sanh laøm duyeân neân coù laõo töû. Neáu khoâng coù sanh thì laøm gì coù laõo töû? Do coù duyeân sanh ñoù neân keát hôïp laàn löôït cuøng sanh. Töø duyeân cuûa loaøi thuûy

toäc neân sanh ra loaøi thuûy toäc, duyeân cuûa loaøi chim bay neân sanh ra chim bay, duyeân cuûa caùc loaïi neân sanh ra caùc loaïi, cho ñeán duyeân cuûa loaøi ngöôøi neân sanh ra loaøi ngöôøi. Do duyeân ñoù cho neân taát caû caùc loaïi chuùng sanh theo nhaân duyeân hoã töông maø ñöôïc sanh khôûi. A-nan neân bieát, phaùp sanh naøy laø phaùp hö voïng, khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy neân coù laõo töû. Do ñoù laõo töû cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, phaùp sanh laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy phaùp höõu laøm duyeân, do höõu aáy neân khôûi ra phaùp sanh, phaùp höõu neáu khoâng thì laøm gì coù phaùp sanh? Cho neân phaùp höõu, nhö tröôùc ñaõ noùi, khieán cho caùc loaøi laàn löôït cuøng sanh, khoâng coù chaám döùt. A-nan neân bieát, phaùp höõu aáy laø phaùp hö voïng, khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy neân khôûi ra phaùp sanh. Do ñoù phaùp sanh cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, phaùp höõu laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy phaùp thuû laøm duyeân. Do phaùp thuû neân khôûi ra phaùp höõu. Phaùp thuû neáu khoâng thì laøm sao phaùp höõu coù ñöôïc? A-nan neân bieát, phaùp thuû aáy laø phaùp hö voïng khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sinh aáy, duyeân aáy khôûi ra phaùp höõu. Do ñoù phaùp höõu cuõng khoâng roát raùo.

Laïi nöõa, phaùp thuû laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy phaùp aùi laøm duyeân. Nhaân coù phaùp aùi neân khôûi sanh phaùp thuû, phaùp aùi neáu khoâng thì laøm gì coù phaùp thuû? A-nan neân bieát, do duyeân phaùp aùi aáy neân khôûi leân söï mong caàu. Mong caàu laøm duyeân lieàn coù sôû ñaéc, vì coù sôû ñaéc neân taâm khoâng quyeát ñònh, do khoâng quyeát ñònh neân khoâng coù nhaøm chaùn vaø bieát ñuû; vì trong taâm khoâng nhaøm chaùn, bieát ñuû neân lieàn sanh ra hyû tham, vì tham taïo duyeân neân sanh ra ngaõ kieán, ngaõ kieán ñaõ sanh lieàn coù chaáp thuû, chaáp thuû laøm duyeân khieán taâm lieàn taùn loaïn, do taâm taùn loaïn lieàn sanh ra noùi doái, toá tuïng, tranh giaønh, dao gaäy ñaùnh nhau. Do nhaân duyeân aáy lieàn taïo ra caùc nghieäp baát thieän, caùc nghieäp nhö vaäy ñeàu do taùn loaïn maø sanh khôûi. Neáu khoâng taùn loaïn thì caùc nghieäp khoâng sanh. Phaùp taùn loaïn aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy chaáp thuû laøm duyeân. Do chaáp thuû neân taâm môùi taùn loaïn. Neáu khoâng chaáp thuû thì laøm gì coù taùn loaïn? Phaùp chaáp thuû aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy ngaõ kieán laøm duyeân neân môùi khôûi ra chaáp thuû. Ngaõ kieán neáu khoâng coù thì khoâng coù chaáp thuû. Phaùp ngaõ kieán aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy hyû tham laøm duyeân neân môùi coù ngaõ kieán. Hyû tham neáu khoâng coù thì khoâng coù ngaõ kieán. Phaùp hyû tham aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy noäi taâm khoâng nhaøm chaùn,

bieát ñuû laøm duyeân. Vì khoâng nhaøm chaùn bieát ñuû neân coù hyû tham. Neáu noäi taâm coù nhaøm chaùn, bieát ñuû thì khoâng sanh hyû tham. Noäi taâm khoâng nhaøm chaùn, bieát ñuû laáy gì laøm duyeân? Laáy khoâng quyeát ñònh laøm duyeân. Vì khoâng quyeát ñònh neân lieàn khoâng nhaøm chaùn, bieát ñuû. Taâm neáu quyeát ñònh thì lieàn sanh nhaøm chaùn bieát ñuû. Phaùp khoâng quyeát ñònh aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy coù sôû ñaéc laøm duyeân. Vì coù sôû ñaéc neân lieàn khoâng coù quyeát ñònh. Neáu khoâng sôû ñaéc taâm lieàn quyeát ñònh. Phaùp coù sôû ñaéc aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy mong caàu laøm duyeân. Vì coù mong caàu neân thì coù sôû ñaéc. Neáu khoâng coù mong caàu lieàn khoâng coù sôû ñaéc. Caùc phaùp nhö vaäy ñieàu do aùi hôïp vôùi mong caàu laøm duyeân laàn löôït sanh khôûi. Neân bieát phaùp aùi coù hai loaïi, ñoù laø duïc aùi vaø höõu aùi. Do hai phaùp aùi aáy maø sanh ra caùc toäi loãi. A-nan neân bieát, phaùp AÙi ñoù laø phaùp hö voïng, khoâng roát raùo. Do taäp ñoù, nhaân ñoù, sanh ñoù, duyeân ñoù neân khôûi leân phaùp thuû. Do vaäy phaùp thuû cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, phaùp aùi laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy phaùp thoï laøm duyeân. Do duyeân thoï maø khôûi sanh phaùp aùi. Phaùp thoï neáu khoâng thì laøm gì coù phaùp aùi? A-nan neân bieát, phaùp thoï naøy laø hö voïng neân khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy neân khôûi leân phaùp aùi. Do ñoù phaùp aùi aáy cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, phaùp thoï laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy xuùc laøm duyeân. Do duyeân xuùc neân khôûi sanh phaùp thoï. Phaùp xuùc neáu khoâng thì laøm gì coù phaùp thoï? Do duyeân xuùc neân khôûi sanh phaùp thoï. Neáu phaùp xuùc khoâng coù thì laøm gì coù phaùp thoï. Do nhaõn xuùc laøm duyeân neân noäi taâm sanh ra phaùp thoï laø laïc thoï, khoå thoï vaø phi khoå laïc thoï. Cuõng nhö theá nhó, tyû, thieät, thaân, yù xuùc laøm duyeân cho noäi taâm sanh ra caùc thoï, bôûi vì taát caû caùc thoï aáy ñeàu

do phaùp xuùc laáy ñoù laøm duyeân. A-nan neân bieát, phaùp xuùc ñoù laø phaùp hö voïng neân khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy sanh ra phaùp thoï, cho neân phaùp thoï cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, phaùp xuùc laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy luïc xöù laøm duyeân. Do duyeân luïc xöù lieàn coù phaùp xuùc. Luïc xöù neáu khoâng thì laøm gì coù phaùp xuùc? A-nan neân bieát, phaùp luïc xöù ñoù laø phaùp hö voïng neân khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy sanh ra phaùp xuùc, cho neân phaùp xuùc cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, luïc xöù laáy gì laøm duyeân? Ñoù laø laáy danh saéc laøm duyeân.

Do danh saéc neân lieàn sanh ra luïc xöù. Danh saéc neáu khoâng thì laøm gì coù luïc xöù? Danh saéc aáy goàm coù saéc phaùp vaø caùc moùn taâm phaùp... tích tuï, töùc laø danh saéc aáy cuøng vôùi phaùp thöùc kia hoã töông laøm duyeân, hoøa hôïp sanh ra, goïi laø danh saéc. A-nan neân bieát, phaùp danh saéc laø phaùp hö voïng neân khoâng roát raùo. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy neân coù luïc xöù, cho neân luïc xöù cuõng khoâng roát raùo. Laïi nöõa, phaùp danh saéc aáy laáy gì laøm duyeân? Laáy phaùp thöùc laøm duyeân, do phaùp thöùc neân coù danh saéc. Phaùp thöùc neáu khoâng thì laøm gì coù danh saéc? Phaùp thöùc aáy ban ñaàu thoï sanh ôû trong thai cuûa meï, nöông vaøo Yeát-laõ-lam. Phaùp thöùc ñaày ñuû roài, khoâng coù taêng giaûm. Vì Thöùc laøm nhaân duyeân neân sanh ra caùc uaån. Danh saéc nhö vaäy hoaøn toaøn ñaày ñuû. Neân bieát thöùc aáy cuøng danh saéc kia hoã töông laøm duyeân maø ñöôïc sanh khôûi. Laïi nöõa, neân bieát phaùp duyeân vôùi thöùc naøy chính laø danh saéc, cho neân thöùc laø duyeân cuûa danh saéc, danh saéc laø duyeân cuûa thöùc. Do vaäy maø sanh ra quaû khoå, quaû khoå ñaõ sanh lieàn coù giaø cheát töông tuïc löu chuyeån. Do taäp aáy, nhaân aáy, sanh aáy, duyeân aáy cho neân quaû khoå laø phaùp hö voïng, khoâng roát raùo. Nhö vaäy, töø nhaân thöùc, thöùc duyeân danh saéc, danh saéc duyeân luïc xöù, luïc xöù duyeân xuùc, xuùc duyeân thoï. Nhö vaäy laø tích taäp taïo ra moät khoái khoå lôùn. Ñöùc Phaät baûo Toân giaû A-nan: Toân giaû neân bieát, caùc thöù ngoân ngöõ vaø con ñöôøng cuûa ngoân ngöõ, phi ngoân ngöõ vaø con ñöôøng cuûa phi ngoân ngöõ; bò sanh vaø con ñöôøng ñöa ñeán bò sanh, hai loaïi nhö vaäy ñeàu khoâng xa lìa danh saéc. Naøy A-nan, neáu hieåu roõ nhö vaäy töùc laø truï nôi nhaän thöùc bình ñaúng. Ñoù goïi laø thoâng ñaït phaùp duyeân sanh. Phaùp duyeân sanh naøy laø phaùp caên baûn cuûa chö Phaät, laø con maét cuûa chö Phaät, chính laø nôi choán quay veà cuûa chö Phaät. Khi aáy Toân giaû A-nan taùn thaùn: Laønh thay! Baïch Theá Toân, Ngaøi ñaõ kheùo noùi phaùp naøy, khieán cho chuùng con vaø caùc Bí-soâ ñeàu ñöôïc lôïi laïc. Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: Nay Ta vì Toân giaû maø giaûng noùi phaùp voâ thoï. Toân giaû neân laéng nghe vaø thoï trì; phaûi taùc yù ñeå ghi nhôù, tö duy moät caùch kheùo leùo. A- nan neân bieát, lìa boû ngaõ töôùng ñoù laø phaùp voâ thoï. Vì sao? Vì phaùp ngaõ

neáu coù thì phaùp thoï theo ñaáy lieàn sanh. Vì do hieåu roõ phaùp ngaõ laø khoâng thì laøm gì coù phaùp thoï? Naøy A-nan, phaùp ngaõ vaø phaùp thoï caû hai ñeàu ñaõ dieät, thì khoâng coù sôû höõu, truï vaøo nhaän thöùc bình ñaúng. Naøy A-nan, phaùp

thoï coù ba loaïi. Ñoù laø laïc thoï, khoå thoï vaø phi khoå laïc thoï. Goïi laø laïc thoï töùc ngöôøi thoï cuøng phaùp ñöôïc thoï, ñoái vôùi hai thöù aáy, neáu coù theå thaáy roõ ñöôïc ñoù laø phaùp hoaïi dieät, lieàn khoâng coù laïc thoï. Do ñaáy cuõng khoâng coù phaùp ñöôïc thoï. Vì sao? Neân bieát laïc thoï laø phaùp voâ thöôøng. laïc thoï ñaõ dieät lieàn lìa ngaõ töôùng; ngaõ töôùng ñaõ khoâng coù thì laøm gì coù thoï? Laïi nöõa, khoå thoï, ñoù laø ngöôøi thoï vaø phaùp ñöôïc thoï, caû hai loaïi aáy neáu coù theå hieåu roõ ñöôïc laø phaùp hoaïi dieät lieàn khoâng coù khoå thoï. Do ñaáy cuõng khoâng coù phaùp ñöôïc thoï. Vì sao? Neân bieát khoå thoï laø phaùp voâ thöôøng. Khoå thoï ñaõ dieät thì lieàn xa lìa ngaõ töôùng; ngaõ töôùng ñaõ khoâng thì laøm gì coù thoï? Laïi nöõa, phi laïc khoå thoï cuõng nhö vaäy, laø noùi ngöôøi thoï vaø phaùp thoï, caû hai loaïi aáy, neáu coù theå hieåu roõ ñeàu laø phaùp hoaïi dieät, lieàn ñoái vôùi khoå, laïc vaø phi khoå laïc, ba phaùp ñeàu bình ñaúng neân khoâng coù ñoái töôïng ñöôïc thoï. Vì sao? Vì ba phaùp thoï naøy ñeàu laø voâ thöôøng, roát raùo khoâng thaät coù. Thoï aáy ñaõ dieät thì lieàn lìa ngaõ töôùng; ngaõ töôùng ñaõ khoâng thì laøm gì coù thoï? Naøy A-nan, yù cuûa Toân giaû theá naøo? Neân bieát caùc thoï töø taâm sanh ra, do taâm khoâng chuyeån neân noäi taâm khoâng thoï; vì phaùp khoâng thaät neân beân ngoaøi khoâng coù ñoái töôïng ñeå thoï. Cho neân naøy A-nan, bieát roõ nhö vaäy lieàn an truï nôi nhaän thöùc bình ñaúng. An truï nôi nhaän thöùc aáy laø vì ñaõ thaáu ñaït phaùp voâ thoï. Phaùp voâ thoï naøy chính laø phaùp caên baûn cuûa chö Phaät, laø con maét cuûa chö Phaät, laø nôi choán quay veà cuûa chö Phaät. Baáy giôø Toân giaû A-nan laïi taùn thaùn: Laønh thay! Baïch Theá Toân, Ngaøi ñaõ kheùo giaûng noùi phaùp naøy, chuùng con nghe roài tin hieåu, thoï trì. Khi aáy Ñöùc Theá Toân baûo Toân giaû A-nan: Nay Ta vì Toân giaû, giaûng noùi phaùp voâ ngaõ. Caùc vò haõy laéng nghe laõnh thoï, kheùo taùc yù, ghi nhôù vaø tö duy. Naøy A-nan, khi ñaõ roõ thoï laø voâ sôû höõu thì lieàn lìa ngaõ kieán, lìa ngaõ kieán roài thì lieàn truï vaøo nhaän thöùc bình ñaúng. Ngöôøi ñaõ truï vaøo tri kieán aáy thì ñoái vôùi caùc

töôùng ñeàu bình ñaúng, do nhaän thöùc bình ñaúng neân ñoái vôùi theá gian khoâng thaáy coù sanh khôûi. Ñaõ roõ voâ sanh neân lieàn ñaït ñöôïc: “Söï sanh cuûa ta ñaõ heát, phaïm haïnh ñaõ laäp, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa”. A-nan neân bieát, ngaõ kieán khoâng sanh, truï vaøo tri kieán bình ñaúng, nhö vaäy lieàn ñöôïc taâm kheùo giaûi thoaùt, voâ tri, voâ kieán vaø voâ sôû ñaéc, lìa caùc suy nghó ñoái vôùi ñaéc vaø voâ ñaéc, chaúng phaûi laø höõu ñaéc, cuõng chaúng phaûi laø voâ ñaéc maø bieát roõ roát raùo. Bieát roõ nhö vaäy neân ñoái vôùi ngoân ngöõ vaø con ñöôøng cuûa ngoân ngöõ, phi ngoân ngöõ vaø con ñöôøng cuûa phi ngoân ngöõ, söï sanh vaø con ñöôøng cuûa söï sanh ñeàu hoaøn toaøn voâ tri, voâ kieán. Ñaõ bieát roõ nhö vaäy roài, lieàn lìa ngaõ kieán, truï nôi tri kieán bình ñaúng, bieát roõ nhö thaät. Nhö vaäy goïi laø ñaït ñöôïc phaùp voâ ngaõ. Ñoù laø phaùp caên baûn cuûa chö Phaät, laø con maét cuûa chö Phaät, laø nôi choán quay veà cuûa chö Phaät. Khi aáy Toân giaû A-nan nghe lôøi Phaät daïy laïi taùn thaùn: Laønh thay! Thöa Theá Toân, Ngaøi ñaõ kheùo giaûng noùi phaùp naøy, chuùng con nghe roài, tin hieåu vaø thoï trì. Baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi vôùi Toân giaû A-nan: Ta nay vì Toân giaû

seõ giaûng noùi moät laàn nöõa, Toân giaû neân laéng nghe vaø thoï laõnh, neân taùc yù, kheùo nhôù nghó vaø tö duy. A-nan neân bieát, khoâng coù saéc töôùng coù theå ñaït ñöôïc, lìa caùc ngaõ chaáp, bieát roõ moät caùch nhö thaät. Ñaõ bieát roõ roài, quaùn töôûng thaân naøy laø vaät hö hoaïi, khoâng thaät, chaúng ñaùng laø ñoái töôïng ñeå yeâu meán. Quaùn saùt nhö vaäy thì lìa caùc saéc töôùng, khoâng sanh ngaõ chaáp. Ngaõ töôùng ñaõ dieät neân bieát roõ thaân naøy laø vaät hö hoaïi, khoâng thaät, nhö vaäy laø ñöôïc truï nôi tri kieán bình ñaúng. Ngöôøi truï nôi tri kieán naøy lieàn ñoái vôùi caùc uaån bieát roõ ñeàu laø khoâng; caùc uaån ñaõ laø khoâng thì vôùi ngaõ vaø saéc töôùng ñaâu coøn kieán chaáp? Laïi nöõa, A-nan neân bieát, truù xöù cuûa thöùc goàm coù baûy loaïi, chaúng phaûi truù xöù cuûa thöùc goàm coù hai loaïi. Baûy truù xöù cuûa thöùc laø: Neáu coù saéc, coù chuùng sanh, voâ soá thaân, voâ soá töôûng, ñoù laø truù xöù thöù nhaát cuûa thöùc. Neáu coù saéc, coù chuùng sanh, voâ soá thaân maø coù moät töôûng, ñoù laø coõi trôøi Sô thieàn, laø truù xöù thöù hai cuûa thöùc. Neáu coù saéc, coù chuùng sanh, moät thaân maø coù voâ soá töôûng, goïi laø

coõi trôøi Nhò thieàn, ñoù laø truù xöù thöù ba cuûa thöùc. Neáu coù saéc, coù chuùng sanh, moät thaân moät töôûng, goïi laø coõi trôøi Tam thieàn, ñoù laø truù xöù thöù tö cuûa thöùc. Neáu khoâng coù saéc, khoâng coù chuùng sanh, taát caû xöù kia ñeàu lìa caùc saéc töôûng, goàm moät hö khoâng, goïi laø coõi trôøi Khoâng voâ bieân xöù. Ñoù laø truù xöù thöù naêm cuûa thöùc. Neáu khoâng coù saéc, khoâng coù chuùng sanh, taát caû xöù kìa xa lìa khoâng töôûng, chæ goàm moät thöùc, goïi laø trôøi Thöùc voâ bieân xöù. Ñoù laø truù xöù thöù saùu cuûa thöùc. Neáu khoâng coù saéc, khoâng coù chuùng sanh, taát caû xöù kia lìa Thöùc voâ bieân, hoaøn toaøn voâ sôû höõu, goïi laø trôøi Voâ sôû höõu xöù. Ñoù laø truù xöù thöù baûy cuûa thöùc. Naøy A-nan, hai loaïi chaúng phaûi laø truù xöù cuûa thöùc laø: Neáu coù saéc, coù chuùng sanh, töùc laø coõi trôøi Voâ töôûng. Ñoù laø choán thöù nhaát chaúng phaûi laø truù xöù cuûa thöùc. Neáu khoâng coù saéc, khoâng coù chuùng sanh, ôû nôi taát caû caùc xöù, lìa Voâ sôû höõu xöù, khoâng coù töôûng, cuõng khoâng phaûi khoâng coù töôûng, töùc coõi trôøi Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Ñoù laø choán thöù hai chaúng phaûi laø truù xöù cuûa thöùc. Ñöùc Phaät daïy: Naøy A-nan, Nhö vaäy, coù saéc coù chuùng sanh, voâ soá thaân, voâ soá töôûng. Ñoù laø truù xöù thöù nhaát cuûa Thöùc. Naøy caùc Bí-soâ, caùc vò neân bieát roõ nhö thaät. Khi ñi, ngoài, noùi naêng, thöôøng neân xöng taùn caùc phaùp moân naøy. Neân phaân bieät thuyeát giaûng cho ngöôøi khaùc nghe moät caùch roäng raõi, nhö vaäy cho ñeán truù xöù thöù baûy cuûa thöùc vaø hai phaùp moân chaúng phaûi truù xöù cuûa thöùc. Cuõng nhö vaäy, khi ñi, ngoài, noùi naêng neân luoân xöng döông taùn thaùn nhöõng ñieàu chö Phaät ñaõ daïy, khôûi loøng tin thanh tònh, thaáu ñaït nhö thaät. Neáu ai thaáu ñaït thì lieàn ñöôïc trí tueä giaûi thoaùt, chöùng quaû A-la-haùn. Laïi nöõa, A-nan neân bieát, coù taùm phaùp moân giaûi thoaùt, ñoù laø: Neáu beân trong coù saéc, quaùn saéc beân ngoaøi thì ñoù laø phaùp moân giaûi thoaùt thöù nhaát. Neáu beân trong khoâng coù saéc, quaùn saéc beân ngoaøi thì ñoù laø phaùp moân giaûi thoaùt thöù hai. Neáu thaân chöùng ñaéc, thanh tònh, giaûi thoaùt thì ñoù laø phaùp moân

giaûi thoaùt thöù ba. Neáu ñaït ñöôïc thanh tònh roài, lìa caùc saéc töôûng, quaùn taát caû nhö hö khoâng, khoâng coù bieân giôùi. Quaùn nieäm nhö theá thaønh töïu roài, thì ñoù laø Khoâng voâ bieân xöù, phaùp moân giaûi thoaùt thöù tö. Neáu lìa Khoâng voâ bieân xöù neân quaùn thöùc, vôùi thöùc cuõng nhaän thaáy laø voâ bieân. Quaùn nhö theá thaønh töïu roài thì ñoù laø Thöùc voâ bieân xöù, laø phaùp moân giaûi thoaùt thöù naêm. Neáu ñaõ lìa Thöùc voâ bieân xöù, neân quaùn taát caû ñeàu khoâng coù sôû höõu. Quaùn nhö theá thaønh töïu roài thì ñoù laø "Voâ sôû höõu xöù, laø phaùp moân giaûi thoaùt thöù saùu. Neáu ñaõ lìa Voâ sôû höõu xöù, neân quaùn Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Quaùn nhö theá ñöôïc thaønh töïu thì ñoù laø, Phi töôûng phi phi töôûng xöù, laø phaùp moân giaûi thoaùt thöù baûy. Neáu ñaõ lìa Phi töôûng phi phi töôûng xöù aáy, neân dieät thoï töôûng, truï nôi Tam-ma-ñòa. Phaùp vò aáy ñaõ thaân chöùng, chính laø Dieät thoï töôûng, laø phaùp moân giaûi thoaùt thöù taùm. Nhö vaäy goïi laø Taùm phaùp moân giaûi thoaùt. Ñöùc Phaät daïy: Naøy A-nan, Toân giaû nay neân bieát, tröôùc Ta ñaõ noùi veà baûy truù xöù cuûa thöùc, hai choã khoâng phaûi laø truù xöù cuûa thöùc vaø taùm phaùp moân giaûi thoaùt. Naøy caùc Bí-soâ, nhöõng ñieàu Ta giaûng noùi caùc vò phaûi hieåu roõ nhö thaät, thöôøng neân tuøy hyû xöng taùn, laïi neân theo nhö lyù maø tu taäp. Neáu ai thoâng ñaït caùc phaùp moân naøy moät caùch vieân maõn thì ñöôïc hai thöù giaûi thoaùt, chöùng quaû A-la-haùn. Ñöùc Theá Toân noùi kinh naøy xong, Toân giaû A-nan vaø caùc Bí-soâ ñeàu raát hoan hyû, tin nhaän, vaâng laøm.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.